

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinde bütçe hakkının meclise ait olduğunu ve hiçbir harcamanın bütçede ödeneği olmadan yapılamayacağını emreder. Birçok harcama yetkilisi (müdür), "İş acil, hizmet bekleyemez, parayı sonra bir şekilde aktarırız" yanılığıyla hareket etmektedir. Oysa Sayıştay denetçileri ve Ceza Hukuku içtihatları çok nettir: Ödeneği olmayan bir işe çıkmak veya usulsüz bütçe aktarması yapmak, idarecileri doğrudan "Görevi Kötüye Kullanma", "Zimmet" ve Türk Ceza Kanunu Madde 237 kapsamında hapis cezasıyla yüzleştirmektedir.

Kurumunuz bütçe hazırlık ve uygulama süreçlerinde aşağıdaki ölümcül hukuki ve mali tuzaklara düşmediğine emin mi?

1. ÖDENEK ÜSTÜ HARCAMA VE TCK 237 (HAPİS CEZASI) RİSKİ

- Soru:** Müdürlüğünüzün bütçe tertibinde yeterli ödenek (para) kalmadığı halde, acil bir hizmeti yerine getirmek için ihaleye çıkıyor veya doğrudan teminle mal/hizmet satın alıp, faturayı "ödenek gelince öderiz" diyerek bekletiyor musunuz?
- Gizli Risk:** 5018 Sayılı Kanun Madde 71 ve Türk Ceza Kanunu Madde 237 çok kesindir: Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye (sözleşmeye) girilemez. Ödeneği olmayan bir iş için ihaleye çıkan veya harcama talimatı veren Harcama Yetkilisi, "Ödenek Üstü Harcama" suçunu işlemiş olur. Bu eylem, sadece Sayıştay tarafından maaşınızdan kesilecek bir "Kamu Zararı" değil, aynı zamanda 3 yıla kadar hapis cezası öngörülen ağır bir ceza davası sebebidir. Ödenek bittiğinde yasal olarak hangi mekanizmaları (Ek ödenek vb.) devreye sokmalısınız?

2. USULSÜZ BÜTÇE İÇİ AKTARMALAR VE YETKİ GASPI

- Soru:** Yıl sonuna doğru bir kalemdeki ödeneğiniz bittiğinde, başka bir kalemdeki (örneğin personel giderlerindeki veya yatırımdaki) artan parayı, sadece Mali Hizmetler Müdürünün veya Başkanın onayıyla kendi kaleminize aktarıyor musunuz?
- Gizli Risk:** Analitik Bütçe Sınıflandırmasında her kodun bir anlamı ve aktarma kuralı vardır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine göre; fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyi (ana hizmet alanları) arasındaki aktarmalar sadece Belediye Meclisi kararıyla yapılabilir. Meclis kararı gereken bir aktarmayı Encümen veya Başkan onayıyla yaparsanız, bu durum "Yetki Gaspı"dır. Yetkisiz aktarılan parayla yapılan tüm harcamalar yasadışı sayılır ve Sayıştay tarafından işlemi yapanlara faiziyle zimmet çıkarılır. Ayrıca personel giderleri gibi bazı kalemlerden aktarma yapmak kesinlikle yasaktır.

3. KESİN HESAP VE FAALİYET RAPORU UYUŞMAZLIKLARI

- Soru:** Yıl sonunda hazırladığınız Kesin Hesap Cetvelleri ile Stratejik Plan/Performans Programı hedefleriniz arasında devasa sapmalar olduğunda, bu durumu meclise ve Sayıştay'a yasal ve makul gerekçelerle izah edebiliyor musunuz?
- Gizli Risk:** Bütçe sadece bir tahmin değil, idarenin meclise verdiği bir taahhüttür. Gelir bütçesini şişirerek hayali yatırımlar planlamak veya hedeflenen projelerin %10'unu bile gerçekleştirememek, idarenin mali başarısızlığıdır. Sayıştay denetçileri, Kesin Hesap ile Performans Programı arasındaki bu uyumsuzlukları tespit ettiğinde, "Kamu Kaynaklarının Etkili ve Verimli Kullanılmaması" gerekçesiyle üst yönetime ağır eleştiri raporları yazar. Bu durum, meclisin faaliyet raporunu reddederek Belediye Başkanını düşürmesine kadar giden siyasi ve hukuki bir krize dönüşebilir.

ŞAHSİ İFLASTAN VE HAPİS CEZASINDAN KORUNMAK İÇİN BİLGİ YATIRIMI

Eğer yukarıdaki soruların çözüm yollarını ve yasal prosedürlerini tereddütsüz bir şekilde bilmiyorsanız, memuriyet güvenceniz ve şahsi malvarlığınız her an devasa bir risk altındadır. Bu krizleri Sayıştay sorgularına cevap yazarken veya savcılıkta ifade verirken değil, uzmanlardan öğrenmek zorundasınız.

Kurumunuzun Harcama Yetkililerinin, Mali Hizmetler ve Strateji kadrolarının bu keskin prosedürlere kusursuz uyum sağlaması ve şahsi risklerini sıfırlaması için gereken tüm yasal stratejiler, Vizyonder ***Kamu İdarelerinde Bütçe Hazırlama ve Uygulama Eğitimi***nde emsal Sayıştay kararları ile uygulamalı olarak öğretilmektedir. Hukuki risklerinizi bitirmek ve kurumunuza özel eğitim planlaması yapmak için Vizyonder mevzuat uzmanlarına hemen ulaşın.

VIZYONDER EĞİTİM DANIŞMANLIK VE TEKNOLOJİ A.Ş.

İSTANBUL	: Meşrutiyet Mahallesi, Kodaman Sokak, Bahar Apartmanı No:6 Daire:7 Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL
ANTALYA	: Etiler Mah. Evliya Çelebi Cad. No:23 /106 Muratpaşa / Antalya
MERSİS NO	: 0925131571200001
İLETİŞİM	: 0.212 232 2016
GSM	: 0.545 335 2016
Eposta	: bilgi@vizyonder.org.tr
TİCARET SİCİL NO	: 142629
KURUMLAR V.D.:	: 9251315712
Faks:	: 0.850 811 2016
	: 0.545 332 2016